ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БОБОВ ДОЛ

2670 Бобов дол,ул.” 27-ми Октомври”№ 2,тел.0702/62323; факс:0702/62355;https://bobovdol.egov.bg; e-mail:obshtina@bobovdol.egov.bg

ГОДИШНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

ЗА 2023 ГОДИНА

Програмата е приета с **Решение № .21.. Протокол №** 3/28.02.**2023г.** на Общински съвет Бобов дол.

Настоящата Програма е разработена в изпълнение на чл. 26а от Закона за народните читалища /ЗНЧ/, съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища в Община Бобов дол за дейността им през 2023 г.

Българските читалища са се превърнали в своеобразни национални, социални, културни, образователни и информационни институции, припознати от българското общество като устойчиви културни организации, които имат специфична мисия - да съхраняват и развиват традиционните ценности на нацията. През целия период от своето съществуване читалищата винаги са били ключови фактори за огрмотяването, образоваността и информираността на местните общности, имащи съществена роля за утвърждаване и развитие на ценностите на гражданското общество.

Институционализирането на читалищата като граждански сдружения с идеална цел по силата на Закона за народните читалища им дава големи възможности за осъществяване многостранни инициативи, чрез които гражданите независимо от образование, пол и социална принадлежност получават широк достъп до културни продукти и в най-отдалечените райони на страната. Нещо повече, развивайки се в новите условия читалищата разширяват дейността си извън рамките на обичайната за тях културна сфера и провеждат програми за подпомагане на лицата в неблагоприятно социално положение и малцинствените групи. Читалищата запазват своя огромен потенциал да подпомагат културните и образователни потребности на местните общности.

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Читалището се управлява от общо събрание, настоятелството и проверителната комисия, като върховен орган е общото събрание, състоящо се от всички членове на читалището, имащи право на глас. Съгласно чл. 14, ал. 2 от Закона за народните читалища решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2021 година се създава в изпълнение на чл. 26 а, ал.2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата в община Бобов дол предложения за дейността им през 2021 година и е съобразена със стратегическите документи за развитие на общината.

На територията на община Бобов дол функционират 12 читалища. Те са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват задачи от държавната и общинската културна политика.

1. НЧ „Просвета-1903” – гр.Бобов дол
2. НЧ „Миньор-2006” – гр.Бобов дол
3. НЧ „Царичина 2008”– гр.Бобов дол
4. НЧ „Зора - 2001” – с.Мламолово
5. НЧ „Разметаница -1919”– с.Големо село
6. НЧ „Пробуда-1916”– с.Мало село
7. НЧ „Ал. Димитров - 1899” – с. Г. Козница
8. НЧ „Христо Ботев 1927” – с. Коркина
9. НЧ„Просвета-1902” – с.Шатрово
10. НЧ„Нови дни-1934” – с.Долистово
11. НЧ „Васил Левски-1932” – с. Новоселяне
12. НЧ „П.Хилендарски-2017” гр.Бобов дол

Всички читалища в общината са съдебно регистрирани съобразно Закона за народните читалища (ЗНЧ) и в Регистъра на ЮЛНЦ, а също така са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Дейността на читалищата е тясно обвързана с администрацията, както на централно, така и на местно ниво и това основно се обуславя от тяхната особена обществена призваност да допринасят за съхранението и развитието на традиционните национални ценности.

Бидейки припознати като важни партньори при осъществяване на мисията по опазване на националните традиции, читалищата получават ежегодна субсидия от държавния бюджет.

Ролята на органите на местната власт по отношение на финансирането на народните читалища, съответно начинът на определяне на годишната субсидия и механизмите за нейното разпределение се изразява в това, че предложенията за такава субсидия се разработват от Министерството на културата, съгласувано с областните администрации и общините. Изрично е предвидена и възможността по решение на съответния общински съвет читалищата да могат да получават и допълнителна субсидия, различна от основната годишна субсидия, която се предоставя от собствените приходи на съответната община. След гласуването за отпускане на тази субсидия тя не може да бъде ползвана по друг начин от общината и насочвана за други цели, а следва единствено да бъде предоставена на съответното читалище.

Средствата за читалищата се регулират и разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на кмета и по Механизъм, определен от Министерство на Културата, чиито средства се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ. Читалищата се управляват от Настоятелства и набират средства от членски внос, субсидия от държавния бюджет, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и други приходи, съгласно чл. 21 от ЗНЧ.

Общата численост на субсидираните бройки за 2023 година е 29.

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2023г. цели обединяване на усилията за по нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на общината, региона и страната в процесите на всеобхватна глобализация. Програмата ще подпомогне и популяризира годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

Целите на народните читалища са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани със:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си;
- опазване културно-историческото наследство и традициите на региона и националната ни идентичност;
- разширяване ролята и дейностите на читалищата в малките населени места, в отговор на новите потребности на населението;
- повишаване ролята на читалището, като реален партньор на училището за обединяване и координиране на усилията по проблемите с грамотността на българските ученици.

Библиотечна дейност:

- обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;
- подобряване дейността на библиотеката, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно – масовата работа;
- осъществяване на изложби, свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален и национален характер;
- провеждане на срещи и литературни четения
- повишаване на образователното ниво, социалната интеграция и разширяването на електронния достъп до информацията.
- развиване на любителското художествено творчество, съхранение и разширяване на школите и клубове по интереси

Библиотечно-информационна дейност се осъществява в десет от общо дванадесет читалища в Община Бобов дол, всички отговарят на изискванията на чл. 37 от Закона за обществените библиотеки.

Любителско - художествено творчество:

- повишаване на художествено – творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители чрез привличане на специалисти – ръководители;
- активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културно–масови събития

Опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство

- В съвременния свят нематериалното културно наследство се възприема като основен извор на идентичност. Ето защо от особено значение е да се поддържат и насърчават носителите на това нематериално културно наследство, за да могат те да продължат да практикуват дейностите и да предават познанията и уменията си на следващите поколения.
- Необходимо е да се създават условия за предаване на тези знания, което може да се осъществява с образователни програми в системата на образованието или неформалното образование.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

През 2023г. Настоятелствата на читалищните институции в община Бобов дол ще продължат своята дейност в изпълнението на следните основни задачи:

- да поддържат старателно и добре да стопанисват и обогатяват предоставената им за безвъзмездно ползване материална база, чрез полагане на сериозни грижи за поддържане на сградите и търсене на финанси за ремонт от алтернативни източници;
- да разработват и реализират инициативи /проекти за местно развитие и за финансиране на читалищната дейност;
- да поддържат активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза;
- привличане на нови читалищни членове;
- разширяване на социалния и възрастов състав в различните форми и събития;

- организиране на нови форми на художествената дейност, в т. ч. нови фестивали, тържества, събирания, изложби и др. прояви и събития, като иновативен подход за развитие на читалищата;
- търсене на нови модели и механизми за подпомагане и укрепване на читалищната дейност и придобиване на нови знания и опит на читалищните дейци;
- Превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускорено навлизане на съвременните комуникационни и информационни технологии.
- Осигуряване на възможности за продължаване на традицията
- квалификация на кадрите

Народните читалища са основен фактор в развитието на местната култура в частност и като цяло на българската култура. Все повече те се очертават не само като културни центрове, но и като такива на гражданското общество.

ДЕЙНОСТИ

- Популяризиране проявите на народните читалища чрез културния афиш на Община Бобов дол
- Участие на творчески колективи на народните читалища в комплексните културни програми на Община Бобов дол.
- Подкрепя участието на деца-таланти от школите по изкуствата при народните читалища в конкурси и фестивали.
- Оказване на съдействие при реализиране на значимите културни събития на читалищата.

Тази програма е стъпка в осъществяването на насоките за превръщането на читалищата в модерни центрове за култура и образование на територията на Община Бобов дол.

ФИНАНСИРАНЕ

Обезпечаването на читалищните дейности през 2023г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавната субсидия - за стандарта за една субсидирана бройка са разчетени средства за подпомагане на дейността на читалищата, ремонт, поддръжка, компютърно оборудване и художественотворческа дейност, както и за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски и средства, съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ);
- Кандидатстване по проекти към Министерството на културата, евро проекти и програми;
- Други източници (членски внос, концертна дейност, спонсори и дарения и др.);

Субсидираната численост за Общината през 2023г. е 29 /двадесет и девет/ субсидирани бройки, няма завишение, спрямо 2022г. Сумата на предоставената ни субсидия като държавно- делегирана дейност за 2022г. възлиза на **358 832**лв. при стандарт за една читалищна бройка – 11 484 лв. за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 и 12 448 за за периода от 01.04.2022 г. до 31.12.2022 г. Разпределението на субсидиите се извършва от Комисия, съгласно чл. 23, ал.1 от ЗНЧ в съответствие с Указания за дейността на комисиите, извършващи разпределение на годишната държавна субсидия за читалищата, одобрени от Министерство на културата.

№	Наименование на читалище	Местонахождение (община, кметство)	*за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г.*		*за периода от 01.04.2022 г. до 31.12.2022 г.*		*Общо*	*Общо*
			Субсидирана численост	**Субсидия 2 871,00**	***Субсидирана численост***	**Субсидия 9 502,50**	**Субсидия за 2022 г.**	**Одобрена субсидия от комисията**
			(субс. бр.)	**(лева)**	**(субс. бр.)**	**(лева)**	**(лева)**	**(лева)**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8 (к. 5+к.7)**	**9**
1	НЧ "Просвета - 1903"	град Бобов дол	7,20	20 671,20	7,20	68 418,00	89 089,20	**89 089**
2	НЧ "Миньор - 2006"	град Бобов дол	8,20	23 542,20	8,20	77 920,50	101 462,70	**101 463**
3	НЧ "Царичина-2008"	град Бобов дол	2,70	7 751,70	2,70	25 656,75	33 408,45	**33 408**
4	НЧ "Зора - 2001"	село Мламолово	2,50	7 177,50	2,50	23 756,25	30 933,75	**30 934**
5	НЧ "Пробуда - 1916"	село Мало село	2,70	7 751,70	2,70	25 656,75	33 408,45	**33 408**
6	НЧ "Разметаница-1919"	село Големо село	0,90	2 583,90	0,90	8 552,25	11 136,15	**11 136**
7	НЧ "Ал. Димитров - 1899"	село Горна Козница	1,00	2 871,00	1,00	9 502,50	12 373,50	**12 374**
8	НЧ "Христо Ботев - 1927	село Коркина	0,80	2 296,80	0,80	7 602,00	9 898,80	**9 899**
9	НЧ "Просвета - 1902"	село Шатрово	0,80	2 296,80	0,80	7 602,00	9 898,80	**9 899**
10	НЧ "Нови дни - 1934"	село Долистово	1,00	2 871,00	1,00	9 502,50	12 373,50	**12 374**
11	НЧ "Васил Левски - 1932"	село Новоселяне	1,20	3 445,20	1,20	11 403,00	14 848,20	**14 848**
12	НЧ "Паисий Хилендарски - 2017"	град Бобов дол	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**0**
	ВСИЧКО:		**29,00**	**83 259,00**	**29,00**	**275 572,50**	**358 831,50**	**358 832**

Материална база

Читалищата на територията на община Бобов дол са в сгради, които се стопанисват правилно.

Сградният фонд на читалищата в общината е в сравнително добро състояние, но се нуждае от поддръжка. Ремонтите са възможни единствено с намесата на община Бобов дол. В част от читалищата е необходима модернизация, материално-техническата база е остаряла и се нуждае от подмяна. Необходимо е осигуряване от Министерството на културата на възможност за ежегодно увеличаване на субсидираните бройки или увеличаване на базата за една щатна бройка, за да е възможна финансова подкрепа за поддръжка и модернизация на материалната база на читалищата.

ПРИОРИТЕТИ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в община Бобов дол и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- Продължаване подкрепата на Общински съвет Бобов дол и общинска администрация за приобщаване на гражданите към глобалното информационно общество
- съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- обмен между културите на различните етноси;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи;

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ:

- уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
- организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, концерти, чествания и младежки дейности;
- събиране и разпространяване на знания за родния край;
- предоставяне на компютърни и интернет услуги;
- Участие на творчески колективи на народните читалища в културния календар на Община Бобов дол, в честванията по случай празника на град Бобов дол и традиционните празници.
- Обновяване и поддържане на материално-техническата база чрез постоянно търсене на допълнителни финансови средства по програми и проекти.

РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Развитието на читалищните дейности се определя от потребностите на местната общност и общият брой на читалищните членове на територията на община Бобов дол.

Читалищата участват активно в културния календар на Бобов дол, като предлагат изложби, презентации, концерти и чествания и едновременно с това участват в комплексните културни програми на общината. Успешно ни представят на национални и международни форуми в страната.

Принципите на партньорството между Община Бобов дол и читалищата на територията на Общината по отношение приложение на законодателството са: отчетност, публичност, прозрачност и комуникация

Основна цел на програмата е да разшири и разнообрази дейността на народните читалища, но и да подкрепи създаването и реализирането на нови творчески продукти.

Всяко читалище на територията на общината има следните читалищни художествени колективи, школи, кръжоци и клубове.

№	Населено място	Читалище	Групи и формации	Брой участници
1	гр. Бобов дол	**НЧ „Просвета – 1903”**	- Школа по народни танци - ДТС „Разметанче” - МТС „Разметаница” - Школа по английски език - Клуб по таекуондо - деца, жени	15 30 20 5 20
2	гр. Бобов дол	**НЧ „Миньор – 2006”**	- Ансамбъл „Бобов дол“ - Танцов клуб „Зуница” - Школа по бокс - „Роки” - Танцов клуб - „Дежа вю” - Английски език	85 46 25 50 26
3	гр. Бобов дол	**НЧ „Царичина – 2008”**	- Школа по народно пеене „Царичина” - Група за автентичен фолклор - Камерна група за обработен фолклор - Женски народен хор - Школа по словесен фолклор, обредност и традиции - Клуб на жената - Група йога - Туристическа група „Снежанка”	34 8 6 20 9 22 10 16
4	с. Мламолово	**НЧ „Зора - 2001”**	-„Работилничка при НЧ „Зора - 2001” - Танцов клуб „Асарско гиздило”	20 15
5	с. Мало село	**НЧ „Пробуда- 1916”**	-ДВГ „Малоселски бисери” -ЖВГ„Малоселски бисери” -Женски танцов състав "Рипни тропни " -Клуб по ръкоделие	13 12 12 10
6	с. Големо село	**НЧ „Разметаница - 1919”**	- ФТС „Магия” - ДТС „Мини- Магия”	15 10
7	с. Долистово	**НЧ „Нови дни - 1934”**	- ФТК „БЕРА”	15
8	с. Горна Козница	**НЧ „Александър Димитров-1899”**	Клуб по комуникации	10

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой нови книги;
- брой читатели;
- брой предоставени компютърни и интернет услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани школи, клубове, курсове, кръжоци, групи; постижения
- брой участници в организираните школи, клубове, курсове, кръжоци, групи
- брой участия в местни, регионални, национални празници и конкурси
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници
- спечелени и финансирани проекти

ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища председателите на читалища представят ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклади за осъществените читалищни дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година. Народните читалища са

основен фактор в развитието на местната култура, все повече се очертават не само като културни центрове, но и като активно работещи с гражданското общество.

Народните читалища на територията на община Бобов дол обогатяват дейността си, усъвършенстват предлаганите от тях услуги. Привличат все повече млади читалищни членове и разширяват социалния си състав. Квалифицират кадрите си.

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования; уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес към получаване на нови знания; реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината; усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство.

Приложено са включени годишните програми на всяко читалище от община Бобов дол за 2023 година.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В Община Бобов дол съществуват добри условия за осъществяването на читалищната дейност. Създадени са условия за поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението. Съществуващата читалищна мрежа се стреми да отговоря на новите предизвикателства и да предлага нова визия за развитие пред традиционните модели и традиционните форми на читалищното дело.

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2022 г. има отворен характер и може да бъде допълвана и променяна в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства.

Прилагам:

1. Приложение №1 Културен календар на община Бобов дол за 2023 година
2. План програма за дейността на НЧ „Просвета-1903” – гр.Бобов дол за 2023 година
3. План програма за дейността на НЧ „Миньор-2006” – гр.Бобов дол за 2023 година
4. План програма за дейността на НЧ „Царичина 2008”– гр.Бобов дол за 2023 година
5. План програма за дейността на НЧ „Зора - 2001” – с.Мламолово за 2023 година
6. План програма за дейността на НЧ „Пробуда-1916”– с.Мало село за 2023 година
7. План програма за дейността на НЧ „Разметаница -1919”– с.Големо село за 2023 година
8. План програма за дейността на НЧ „Ал. Димитров - 1899” – с. Г. Козница за 2023 година
9. План програма за дейността на НЧ „Христо Ботев 1927” – с. Коркина за 2023 година
10. План програма за дейността на НЧ„Просвета-1902” – с.Шатрово за 2023 година
11. План програма за дейността на НЧ„Нови дни-1934” – с.Долистово за 2023 година
12. План програма за дейността на НЧ „Васил Левски-1932”– с. Новоселяне за 2023 година

Изготвил:
Венета Чергарска - Илиева
Главен експерт ОКЧТР